

ADVIES Nr 05 / 2006 van 1 maart 2006

O. Ref. : SA2 / A / 2006 / 002

BETREFT : Wetsontwerp betreffende GSM-R

De Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer ;

Gelet op de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens ('WVP'), inzonderheid artikel 29 ;

Gelet op de adviesaanvraag van de Staatssecretaris voor Overheidsbedrijven d.d. 5 januari 2006 ;

Gelet op het verslag van dhr. Trogh ;

Brengt op 1 maart 2006 volgend advies uit:

A. INLEIDING

1. Op 5 januari 2006 verzoekt de Staatssecretaris voor Overheidsbedrijven de Commissie om advies uit te brengen inzake het wetsontwerp betreffende de GSM-R (hierna 'het wetsontwerp').

B. TOEPASSELIJKE WETGEVING

2. Vooreerst is de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie van toepassing, met dien verstande evenwel dat bepaalde artikelen van die wet niet van toepassing zijn op het wetsontwerp. Tevens kan er worden verwezen naar de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven, het koninklijk besluit van 12 maart 2003 betreffende de voorwaarden voor het gebruik van de spoorweginfrastructuur en het koninklijk besluit van 17 november 2003 houdende de uitvoering van de hoofdstukken III, V en VI van het koninklijk besluit van 12 maart 2003 betreffende de voorwaarden voor het gebruik van de spoorweginfrastructuur.
3. Aangezien er sprake is van een verwerking van persoonsgegevens is de WVP van toepassing.

C. ONDERZOEK VAN DE ADVIESAANVRAAG

C.1. GSM-R

4. Het wetsontwerp richt een juridisch statuut op voor de GSM-R (zie infra, punt 5). Die standaard is door de Europese Commissie gekozen als norm voor de radiocommunicatie en ondersteuning van het systeem controle-besturing en seingeving, in het kader van de interoperabiliteit en de interconnectie van het trans-Europese spoorwegsysteem. De GSM-R beantwoordt aan de behoeften van de spoorwegexploitatie en heeft als doel het spoorverkeer te regelen en de veiligheid en interoperabiliteit tussen de spoorwegnetwerken te verbeteren. De GSM-R operator zal enkel diensten aan de spoorweggemeenschap aanbieden.¹
5. 'De GSM for Railways (GSM-R) is een internationale standaard voor het pan-Europese digitale radionetwerk. Deze standaard beantwoordt aan de specificaties van het project EIRENE (European Integrated Railway Radio Enhanced Network) die zijn uitgegeven door het UIC (Internationale Spoorwegunie), genormaliseerd door het ETSI (European Telecommunication Standard Institute) en gevalideerd door het consortium MORANE (MOBILE Radio for railway Networks in Europe). De normalisering van de digitale radio voor de Europese spoorwegen heeft als doel de spoornetten interoperabel te maken, overeenkomstig de Europese richtlijnen 96/48/CE en 2001/16/CE.

Net als 32 andere Europese spoornetten heeft de NMBS het akkoordprotocol EIRENE van 19 juni 1997 ondertekend en zich ertoe verbonden een digitaal radionetwerk te ontwikkelen. Ze beantwoordt aldus aan de behoeften inzake mobiele verbindingen op vlakken zoals toezicht op en veiligheid van het treinverkeer alsook de veiligheid van het personeel van de treindiensten of personeel dat belast is met infrastructuurwerken.

¹ Uit het persbericht van de Ministerraad 'Juridisch statuut voor de GSM-R' d.d. 23 december 2005.

GSM-R biedt geavanceerde veiligheidsfuncties voor de mobiele verbindingen zowel voor binnenlands verkeer als voor internationaal verkeer. Het vervangt het merendeel van de actuele analoge radionetwerken, meer bepaald het lijnradiosysteem dat de treinbestuurders in verbinding stelt met de dispatchers, en die zich momenteel uitstrekken over 63% van de spoorlijnen.

GSM-R zal worden aangewend op het hele spoornet (± 3.000 km), in de stations, de onderhoudswerkplaatsen en bepaalde belangrijke administratieve gebouwen. Het zal het mobiel gedeelte zijn van het telecommunicatienetwerk van de NMBS, waarin het zal moeten worden opgenomen. GSM-R is uitsluitend bestemd voor intern gebruik bij de NMBS en zal niet worden ingezet voor commerciële dienstverlening.

Het digitale GSM-R-radionetwerk is een permanent en erg betrouwbaar transmissiesysteem met een grote actieradius.

Het zal hoofdzakelijk de spraak- en datadiensten ondersteunen en radio-ondersteuning bieden voor het Europees seinstelsel ERTMS (European Rail Traffic Management System) / ETCS (European Train Control System) en in eerste instantie op de hogesnelheidslijnen. Verder zullen de diensten GPRS (General Packet Radio Service) voor de telematicatoepassingen alsook SMS (Short Message Service) en telefax eveneens beschikbaar zijn op het hele net.²

6. Functies en kenmerken :

- 'Ondersteuning voor de transmissie van spraak en data.
- Ondersteuning voor het Europese seinstelsel ERTMS / ETCS.
- Systeem ontworpen voor snelheden tot 500 km/h.
- De diensten GPRS, VMS en SMS zijn beschikbaar.
- Geavanceerde functies :
 - Over radio uitgezonden spraak-oproepdienst die het mogelijk maakt berichten te sturen naar bepaalde groepen gebruikers (bijvoorbeeld van de regelaars naar de treinbestuurders die zich in eenzelfde zone bevinden).
 - Spraak-oproepdienst voor gesloten groep die het mogelijk maakt oproepen te doen tussen gebruikers van eenzelfde groep (bijvoorbeeld, tussen de treinbestuurders die zich in een bepaalde zone bevinden).
 - Verbeterde multiniveau precedentie en voorkeur die prioritaire oproepen mogelijk maakt (bv. noodoproepen) tegenover andere lopende oproepen.
 - De functionele nummering die het mogelijk maakt een persoon te bereiken door de code te vormen die overeenstemt met de functie die hij uitvoert op een bepaald ogenblik, eerder dan zijn abonneenummer.
 - De van de plaats afhankelijke adressering die het mogelijk maakt de treinoproepen automatisch te sturen naar bepaalde functies op de vaste wal die zijn gebaseerd op de positie van de trein (bv. oproep van een trein naar de regelaar die de zone bedient waarin de trein zich bevindt).³

² Zie de informatie op de website : http://www.b-rail.be/gsmr/N/gsmr_oorsprong.htm

³ Zie de informatie op de website : http://www.b-rail.be/gsmr/N/gsmr_fnk.htm

C.2. Algemene bespreking

a) Persoonsgegevens

7. Overeenkomstig artikel 1, § 1 WVP is een persoonsgegeven iedere informatie betreffende een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon. Als identificeerbaar wordt beschouwd een persoon die direct of indirect kan worden geïdentificeerd, met name aan de hand van een identificatienummer of van één of meer specifieke elementen die kenmerkend zijn voor zijn of haar fysieke, fysiologische psychische economische, culturele of sociale identiteit.

In dit geval dienen de gegevens, welke worden verzonden via het GSM-R netwerk en/of communicaties welke worden opgeslagen in gegevensbestanden van de GSM-R operator, diens lasthebber evenals de spoorwegmaatschappijen, als persoonsgegevens te worden beschouwd⁴, aangezien zij –zij het soms indirect- kunnen worden teruggekoppeld naar een natuurlijke persoon.

b) Verantwoordelijke voor de verwerking

8. Er dient te worden uitgemaakt wie als verantwoordelijke voor de verwerking in de zin van artikel 1, § 4 WVP kan worden beschouwd, en dit voor de via het GSM-R netwerk verzonden communicatiegegevens, als wel voor de telefoongesprekken welke worden opgeslagen in gegevensbestanden.

Inzake de via het GSM-R netwerk verzonden communicatiegegevens, dient de GSM-R operator als verantwoordelijke voor de verwerking te worden beschouwd, zoals nader bepaald in artikel 3 van het wetsontwerp: *'De GSM-R operator legt een GSM_R netwerk aan en exploiteert het ...'*

Voor wat betreft de databanken, waarin overeenkomstig artikel 17 van het wetsontwerp de communicaties en de gegevens inzake de prioriteiten 0, 1, 2 en 3 van de eMLPP zullen worden opgeslagen en behandeld, betreft het naargelang het geval de GSM-R operator of diens lasthebber evenals de spoorwegmaatschappijen (cfr. infra, punt 15).

c) Juridisch karakter van het GSM-R netwerk

9. De memorie van toelichting bij het wetsontwerp stelt onder de titel 'Algemeen' op pagina 3, 4 en 5 als volgt : *'Het GSM-R is een openbaar elektronisch communicatienetwerk. ... Maar op basis van de functionele beschrijving in het document van de UIC 'UIC Project Eirene : Functional Requirements Specifications', bestaan er redenen om aan dit netwerk een bijzonder juridisch statuut toe te kennen. ... Aangezien het om een openbaar elektronisch communicatienetwerk gaat met een aantal bijzondere kenmerken is het nodig om een specifiek juridisch statuut te creëren dat afwijkt van dat van een openbaar elektronisch communicatienetwerk.'*

Omwille van voormeld specifiek juridisch statuut, en meer bepaald het feit dat GSM-R uitsluitend bestemd is voor intern gebruik bij de NMBS en niet zal worden ingezet voor commerciële dienstverlening, kan derhalve worden aanvaard dat de wet elektronische communicatie niet integraal van toepassing kan worden verklaard op het huidig wetsontwerp.

⁴ Zie het advies nr. 44/2001 d.d. 12 november 2001 vanwege de Commissie : *'Zowel in de Europese richtlijn 95/46/EG (4) als in de memorie van toelichting bij de wet van 8 december 1992 is bepaald dat de betrokken persoon niet noodzakelijk geïdentificeerd of identificeerbaar moet zijn door de verantwoordelijke voor de verwerking, maar door iedere persoon "met welk door deze persoon redelijkerwijs inzetbaar middel ook". Ten opzichte van deze beginselen valt de verwerking van de gegevens betreffende de IP adressen, ongeacht of zij tijdelijk of permanent zijn, onder het toepassingsgebied van de wet aangezien het mogelijk – en gemakkelijk – is de identiteit van de betrokken persoon door middel van de internetprovider terug te vinden.'*

C.3. Artikelsgewijze bespreking

10. Hiernavolgend doet de Commissie een analyse van de artikelen van het wetsontwerp, overeenkomstig de volgorde van de artikelen in het wetsontwerp.

Enkel de artikelen van het wetsontwerp die verband houden met de persoonlijke levenssfeer zullen worden geanalyseerd.

Artikel 4

11. Artikel 4 van het wetsontwerp stelt in de eerste paragraaf dat onder meer de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie van toepassing is in het kader van het GSM-R en de daarbij horende diensten. De tweede paragraaf verklaart vervolgens een aantal bepalingen van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie niet van toepassing op het GSM-R. Het betreft, wat de privacybeschermingsmaatregelen betreft, de hiernavolgende artikelen :

- de artikelen 83 en 89 van de wet betreffende de elektronische communicatie betreffen het geval van personen die een openbare telefoondienst aanbieden, welke de aanbieder van een universele inlichtingendienst de gegevens met betrekking tot hun abonnees ter beschikking stellen, behoudens indien de abonnee erom heeft verzocht om zijn gegevens niet mee te delen. De Commissie heeft geen opmerkingen inzake de niet toepasbaarheid van voormelde artikelen op de GSM-R, gelet op het feit dat het GSM-R een specifiek statuut geniet dat afwijkt van dat van een openbare telefoondienst.

- het betreft verder de volledige 'Afdeling 3 Bescherming van de eindgebruikers inzake het gebruik van bijzondere nummers' evenals 'Afdeling 4 Medewerking met de ombudsdienst voor telecommunicatie', zoals opgenomen onder 'Titel IV De bescherming van de belangen van de maatschappij en van de gebruikers' van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie. Afdeling 3 bevat de artikelen 134 tot en met 135, en afdeling 4 bestaat uit artikel 136.

Voormelde artikelen 134 tot en met 136 gaan over de bescherming van de eindgebruikers, via de ethische Commissie en de Ombudsdienst voor Telecommunicatie. Deze artikelen zijn dus niet van toepassing voor het GSM-R, gezien het specifieke statuut van voormeld netwerk, en meer bepaald het feit dat GSM-R uitsluitend bestemd is voor intern gebruik bij de NMBS en niet zal worden ingezet voor commerciële dienstverlening. Gelet op het voorgaande, heeft de Commissie geen opmerkingen inzake de weglating van deze artikelen.

Artikel 17

12. Artikel 17 is het enige artikel onder 'Hoofdstuk 7 : Bescherming van de persoonlijke levenssfeer'. Dit artikel handelt evenwel in zijn huidige vorm niet over de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, doch over de mogelijkheid voor, naargelang het geval, de GSM-R operator, diens lasthebber evenals de spoorwegmaatschappijen om communicaties op te slaan en te behandelen. Het verdient dan ook aanbeveling om de titel van dit hoofdstuk te wijzigen in, bijvoorbeeld, 'Opname, opslag en behandeling van communicatiegegevens'.
13. Artikel 17 luidt als volgt : *'Om de opdracht inzake het verstrekken van publieke diensten in het kader van het beheer van regulerings –en veiligheidssystemen, voorzien in het artikel 199 §1 van de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven, te verzekeren, krijgen, naargelang het geval de GSM-R operator of diens lasthebber evenals de spoorwegmaatschappijen de mogelijkheid om de communicaties en de gegevens inzake de prioriteiten 0, 1 , 2 en 3 van de eMLPP op te*

slaan en te behandelen.' Hiernavolgend wordt voormeld artikel geëvalueerd overeenkomstig de principes van de WVP.

a) Verantwoordelijke voor de verwerking

14. Zoals hierboven reeds kort besproken onder punt 8, dient er te worden uitgemaakt wie als verantwoordelijke voor de verwerking wordt beschouwd.

Het artikel 1, §4, 1ste lid van de WVP definieert de verantwoordelijke voor de verwerking als volgt: "de natuurlijke persoon of de rechtspersoon, de feitelijke vereniging of het openbaar bestuur (verstaan) die alleen of samen met anderen het doel en de middelen voor de verwerking van persoonsgegevens bepaalt." Het tweede lid van hetzelfde artikel voegt hier nog aan toe "Indien het doel en de middelen voor de verwerking door of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie zijn bepaald, is de verantwoordelijke voor de verwerking de natuurlijke persoon, de rechtspersoon, de feitelijke vereniging of het openbaar bestuur die door of krachtens de wet, het decreet of de ordonnantie als de voor de verwerking verantwoordelijke wordt aangewezen". Deze definitie is de letterlijke omzetting van de definitie, opgenomen in de Richtlijn 95/46/EG van 24 oktober 1995 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrij verkeer van die gegevens. Uit wat voorafgaat en uit artikel 5, 1ste lid, e) van de WVP volgt dat ieder door de overheid genomen wettelijke voorschrift waarin de verwerking van persoonsgegevens wordt gereguleerd, de verantwoordelijke voor de verwerking, die door de wettekst wordt beoogd, uitdrukkelijk in het dispositief moet vaststellen. Deze verantwoordelijke zal derhalve duidelijk geïdentificeerd worden en de verschillende verplichtingen aanvaarden die worden opgelegd door de WVP, waaronder: aangifte, kennisgeving, vaststelling en vestiging van de veiligheidsmaatregelen en maatregelen om het recht op toegang in de praktijk mogelijk te maken. Dit is des te belangrijker om een betere transparantie te verzekeren alsook om de betrokken personen toe te laten hun rechten uit te oefenen die voortvloeien uit de WVP (artikelen 9 tot 15bis).

15. Het wetsontwerp dat aan de Commissie voor advies wordt voorgelegd blijft in gebreke op dit vlak. Is het de onderneming Infrabel (de GSM-R operator), diens lasthebber (welke ?), dan wel de spoorwegmaatschappijen⁵ (welke ?) of klaarblijkelijk elk van hen ? Er blijkt niet waarom het noodzakelijk is dat elk van hen de mogelijkheid krijgt om communicaties op te slaan en te behandelen. Behoudens gefundeerde motivering om voor elk van de voormelde instanties in een opnamemogelijkheid te voorzien, dient deze mogelijkheid slechts aan één instantie te worden voorbehouden. In voorkomend geval zou zulks derhalve enkel en alleen voor Infrabel mogelijk dienen te zijn, welke als GSM-R operator het best geplaatst lijkt. Indien nodig, kan er vervolgens worden voorzien in een mogelijkheid voor de spoorwegmaatschappijen om kennis te kunnen krijgen van de gemaakte opnames indien noodzakelijk, bijvoorbeeld ingeval van een incident.
16. Gelet op wat voorafgaat en op het feit dat de verantwoordelijke voor de verwerking een hoeksteen is van de WVP, meent de Commissie dat de uitdrukkelijke vaststelling van de naam van de verantwoordelijke voor de verwerking moet opgenomen worden in het wetsontwerp, zodat deze wettelijke bepaling beantwoordt aan de door de wet vereiste voorzienbaarheid die tevens bevestigd wordt door de rechtspraak van het Europees Hof⁶.

⁵ In de definitie spreekt men trouwens onder artikel 2, 1° van 'Spoorwegonderneming'. In de franse vertaling betreft het steeds 'Entreprise ferroviaire', overeenkomstig de definitie. Het verdient daarom ook aanbeveling de Nederlandse versie eveneens gelijk te stemmen.

⁶ Zie hieromtrent het arrest Rotaru van 4 mei 2000, onder meer paragraaf 55 : 'qu'il convient d'examiner la « qualité » des normes juridiques (...) en recherchant en particulier si le droit interne fixe(ait) avec une précision suffisante les conditions dans lesquelles les pouvoirs publics (en l'espèce le SRI) peuvent mémoriser et utiliser des informations relatives à la vie privée (du requérant). » (nvdv. vrije vertaling, mits geen officiële vertaling beschikbaar) « dat het aangewezen is de « kwaliteit » van de juridische normen te onderzoeken (...) door meer in het bijzonder uit te zoeken of het intern recht op een voldoende precieze

b) Finaliteit, proportionaliteit en rechtmatigheid van de verwerking

17. Krachtens artikel 4, §1, 2° van de WVP moeten de persoonsgegevens voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden worden verkregen en niet verder worden verwerkt op een wijze, die rekening houdend met alle relevante factoren, met name met de redelijke verwachtingen van de betrokkene en met de toepasselijke wettelijke en reglementaire bepalingen, onverenigbaar is met die doeleinden.
18. Overeenkomstig de memorie van toelichting, is het in het kader van de spoorwegveiligheid en de regeling van het spoorwegverkeer absoluut noodzakelijk om de telefoongesprekken te kunnen opnemen. De opnamemogelijkheid zou evenwel beperkt zijn tot de gevoerde operationele gesprekken inzake de spoorwegveiligheid en de regulering van het spoorwegverkeer.
19. Na navraag, verkreeg de Commissie tevens de volgende technische achtergrondinformatie vanwege de NMBS aangaande de noodzaak tot opname van bepaalde gesprekken :

« INLEIDING

*Om een antwoord te verstrekken aan de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer zullen wij eerst de redenen van de registratie en de verwerking verduidelijken (1) en daarna de begrippen **PRIO 0, 1, 2 en 3 van de eLMPP** (2).*

1. DE REDENEN: OPDRACHTEN VAN OPENBARE DIENSTEN

De opdrachten van openbare diensten omvatten ten minste de 3 volgende punten: spoorwegveiligheid (1.1.), beheer van het verkeer (1.2.) en het definiëren van de verantwoordelijkheidsgrenzen van de verschillende partijen die tussenkomen op het spoorweginfrastructuur (1.3.)

1.1. De spoorwegveiligheid

Het Koninklijk besluit van 12 maart 2003 betreffende de voorwaarden voor het gebruik van de spoorweginfrastructuur alsook het Koninklijk besluit van 17 november 2003 houdende de uitvoering van de hoofdstukken III, V en VI van het koninklijk besluit van 12 maart 2003 betreffende de voorwaarden voor het gebruik van de spoorweginfrastructuur leggen de regels vast met betrekking tot de veiligheid van de spoorweginfrastructuur en haar gebruik. Maar de registratie en de verwerking van de communicaties zijn middelen om de spoorwegveiligheid te verzekeren en te versterken door lessen te trekken uit de fouten van het verleden en nieuwe maatregelen te nemen om te vermijden dat deze zich zouden herhalen.

1.2. Het beheer van het spoorverkeer

*Artikel 199 van de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven stelt dat de **BEHEERDER VAN DE SPOORWEGINFRASTRUCTUUR** belast is met het beheer van de regelingssystemen van deze infrastructuur.*

*De registratie en de verwerking van de communicaties laten aldus aan de **BEHEERDER VAN DE SPOORWEGINFRASTRUCTUUR** toe om*

- *de noodzakelijke maatregelen te nemen om het verkeer op de spoorweginfrastructuur zo goed mogelijk te regelen (voorbeeld: het traject van een trein wijzigen);*
- *de maatregelen die aldus volgens de **PRIO 1, 2, 3 en 4** en de **eLMPP** genomen worden te kwalificeren (voorbeeld : een trein hoogdringend doen stoppen).*

wijze de voorwaarden vastlegt (vastlegde) waaronder een openbare overheid gegevens betreffende het privé-leven (van de eiser) mag opslaan en gebruiken.'

1.3. De verantwoordelijkheidsgrenzen ingeval van een ongeval

Sedert 1 januari 2004 dient een onderscheid gemaakt te worden tussen de **BEHEERDER VAN DE SPOORWEGINFRASTRUCTUUR** en de **SPOORWEGONDERNEMING**.

De **EERSTE** is ondermeer belast met het beheer van de spoorweginfrastructuur en het verschaffen aan de spoorwegondernemingen van de diensten met betrekking tot het gebruik van deze spoorweginfrastructuur (zie art.199, Wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven).

De **TWEEDE** is ondermeer belast met het verlenen van spoorwegvervoerdiensten voor goederen of voor reizigers (zie art 1, KB van 12 maart 2003 betreffende de voorwaarden voor het gebruik van de spoorweginfrastructuur).

Om het nut te begrijpen van de registratie en verwerking van bepaalde communicaties moet men hun rol vergelijken met deze van de **ZWARTE DOZEN** in vliegtuigen. Ingeval van ongeval worden deze opgespoord door de overheden, worden de opnames geanalyseerd, wordt het verloop van het ongeval gereconstrueerd en worden de verantwoordelijkheden van de betrokken personen bepaald (luchtverkeersleiders, piloten, luchtvaartmaatschappijen, enz).

Vermits de treinen, in tegenstelling tot de vliegtuigen, niet uitgerust zijn met **ZWARTE DOZEN**, vervult de registratie en de verwerking van de communicaties en de gegevens met betrekking tot de bewegingen van de treinen dezelfde rol als die van de **ZWARTE DOZEN**. Ingeval van ongeval laten ze toe het verloop van het incident te reconstrueren en de verantwoordelijkheden te bepalen tussen de **BEHEERDER VAN DE SPOORWEGINFRASTRUCTUUR** en de **SPOORWEGONDERNEMING**.

Welnu, deze bepaling van de verantwoordelijkheid is essentieel vermits de **SPOORWEGONDERNEMING**, ondermeer in toepassing van het artikel 27 van het KB van 12 maart 2003 betreffende de voorwaarden voor het gebruik van de spoorweginfrastructuur, moet bewijzen dat zij voldoende verzekerd is of dat zij gelijkwaardige maatregelen heeft genomen om in toepassing van de nationale en internationale wetgeving haar burgerlijke aansprakelijkheid te dekken ingeval van een ongeval.

2. PRIO 1, 2, 3 en 4 van de eMLPP

Ter herinnering, de **eMLPP** (Enhanced Multi-Level and Pre-emption) is een functionaliteit die toelaat de voorrang vast te leggen tussen verschillende niveaus om aldus de communicaties beter te beheren.

De **eMLPP** laat met andere woorden toe om bepaalde communicaties voorrang te verlenen ten opzichte van andere. Zo heeft een communicatie van **PRIO 0** voorrang ten opzichte van communicaties van **PRIO 1, 2, 3 en 4**.

Volgens de technische specificaties EIRENE met betrekking tot de "Functional Requirements Specifications (versie 13.0)":

- hebben de communicaties **PRIO 0** betrekking op de spoorwegurgenties. Het gaat om oproepen met de hoogste voorrang die de treinbestuurders en de personen die belast zijn met de controle op het beheer van het treinverkeer informeren ... over een gevaar dat het stilleggen van het verkeer vereist in een vooraf bepaalde zone. Dergelijke communicaties mogen geen enkele vertraging oplopen, zij hebben voorrang op alle andere zodat de gecontacteerde personen onmiddellijk de treinen kunnen doen stoppen;
- hebben de communicaties **PRIO 1** betrekking op de controle commandegegevens die toelaten een trein te bewegen zonder tussenkomst van een treinbestuurder. Deze gegevens betreffen de automatische beveiliging van de treinen (voorbeeld: stoppen van treinen), het traject en de signalisatie van de stuurhut. Het gaat niet om vocale

*communicatie maar om het doorsturen van gegevens door de «dispatching» centra naar de radio waarmee de stuurhut is uitgerust en vice versa. Deze communicaties zijn minder dringend dan de oproepen van **PRIO 0** maar zullen doorgaan voor deze van **PRIO 2, 3 en 4**;*

- *hebben **de communicaties PRIO 2** betrekking op de openbare noodoproepen (dwz aan de hulpdiensten) en de groepsoproepen tussen treinbestuurders die zich in dezelfde zone bevinden. Deze communicaties zijn minder dringend dan de oproepen van **PRIO 0 en 1** maar zullen doorgaan voor deze van **PRIO 3 en 4**;*
- *hebben **de communicaties PRIO 3** betrekking op de spoorweguitbating en de andere controle commandogegevens (bijvoorbeeld: oproepen vanwege of aan de treinbestuurders en aan de personen belast met de controle en het beheer van het spoorverkeer) Deze communicaties zijn minder dringend dan de oproepen van **PRIO 0, 1 en 2** maar zullen doorgaan voor deze van **PRIO 4**;*
- *zijn **de communicaties PRIO 4** oproepen van derden (dwz van personen die niet tot de spoorweggemeenschap of de hulpdiensten behoren) maar die bestemd zijn voor personen die tot de spoorweggemeenschap behoren (bijvoorbeeld: de treinbestuurders, de rangeerders, de personen belast met de controle en het beheer van het spoorverkeer) en vice versa. Deze oproepen hebben geen voorrang op de andere oproepen en vormen niet het voorwerp van registratie of verwerking.»*

20. Gelet op hetgeen hierboven werd gesteld, is de opname van de telecommunicatiegegevens in het kader van het nagestreefde doeleinde niet als disproportioneel te beschouwen in de zin van artikel 4 WVP.

c) Informatieplicht

21. Eens het (de) doeleinde(n) is (zijn) vastgelegd dient de verantwoordelijke voor de verwerking zich van de transparantie van de verwerking te vergewissen. Vanuit dit oogpunt zou het wetsontwerp de naam van de verantwoordelijke voor de verwerking uitdrukkelijk moeten vermelden in zijn dispositief (cfr supra, punt 15) zodat de betrokken personen zouden weten tot wie zij zich moeten wenden voor het uitoefenen van hun rechten in toepassing van de WVP.

Het is eveneens belangrijk dat de gebruikers van het GSM-R netwerk zouden geïnformeerd worden over de manier(en) waarop de gegevens zullen verwerkt worden. Wat dit betreft zou het wetsontwerp duidelijker moeten zijn, ondermeer door bijvoorbeeld aan de verantwoordelijke voor de verwerking op te dragen om de betrokken personen te informeren over de doeleinden van de verwerking, het bestaan van een recht op toegang en verbetering, de ontvangers van de gegevens (artikel 9 van de WVP).

d) Bewaringstermijn

22. Artikel 4. §1, 5° van de WVP bepaalt dat persoonsgegevens niet langer mogen bewaard worden dan noodzakelijk is voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij werden verkregen. Wat dit betreft merkt de Commissie op dat het wetsontwerp geen enkele bewaringstermijn afbakt.⁷

Er dient in elk geval in een bewaringstermijn te worden voorzien : indien er geen incident gebeurt, lijkt de Commissie een bewaringstermijn van 1 maand zeker voldoende te zijn voor de nagestreefde doeleinden. Indien er een incident zou plaatsvinden, is deze bewaringstermijn uiteraard niet meer van toepassing voor de gegevens welke men voor het desbetreffende incident nodig heeft.

⁷ Zie hieromtrent tevens het advies 38.753/2/V van de Raad van State : 'Zo zou het bijvoorbeeld niet gerechtvaardigd zijn om te voorzien in een regeling op grond waarvan toegestane opnames voor onbeperkte tijd bewaard kunnen worden.'

e) Beveiliging

23. Uit artikel 16, § 2, 3, 4 van de WVP blijkt dat de verantwoordelijke voor de verwerking in het kader van de verwerking onderworpen is aan verplichtingen inzake beveiliging en vertrouwelijkheid.

Er moeten ondermeer technische en organisatorische maatregelen worden genomen om de gegevens te beschermen. Het vereiste beschermingsniveau varieert in functie van de gegevens, de hieraan verbonden kosten, de stand van de techniek en de potentiële risico's.

Hieromtrent verwijst de Commissie ter informatie naar de door haar opgestelde veiligheidsnormen welke volgens de Commissie, naargelang van geval tot geval, toepasbaar dienen te zijn op een verwerking van persoonsgegevens⁸.

C.4. Conclusie

24. Omwille van het onder punt 9 besproken bijzonder juridisch statuut van het GSM-R netwerk, kan de niet toepasbaarheid van bepaalde artikelen van *de wet betreffende de elektronische communicatie* als gegrond worden beschouwd.
25. Voor wat betreft de opname van communicatie via het GSM-R netwerk, heeft de Commissie opgemerkt dat de nagestreefde doeleinden, gelet op de gegeven argumentatie, als rechtmatig kunnen worden beschouwd, en dat de opname van communicatie niet overmatig lijkt in het licht van de nagestreefde doeleinden. Evenwel dient het wetsontwerp duidelijk te bepalen wie als verantwoordelijke voor de verwerking optreedt, welke de bewaarduur is van de opgenomen communicatiegegevens, op welke wijze en waarover de betrokkenen dienen te worden geïnformeerd, en dat de geregistreerde gegevens dienen te worden beveiligd.

OM DEZE REDENEN,

Brengt de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer een gunstig advies uit over het wetsontwerp waarover zij werd gevat, mits in acht name van de voorgaande opmerkingen.

De administrateur,

De voorzitter,

(get.) Jo BARET

(get.) Michel PARISSÉ

⁸ Zie hieromtrent het document 'Referentiemaatregelen inzake beveiliging, toepasbaar op elke verwerking van persoonsgegevens' vanwege de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.